

Obsah

Přehled použitých zkratk	XIII
Úvodní slovo	XVII
1 Dějiny české gynekologie (Ludmila Hlaváčková)	1
1.1 Od 40. let 19. století do rozdělení pražské univerzity v letech 1883–1884	2
1.2 Od rozdělení pražské lékařské fakulty na českou a německou v roce 1883 do vzniku Československé republiky v roce 1918	6
1.3 Od vzniku Československé republiky v roce 1918 do roku 1945	10
2 Normální a topografická anatomie ženských pohlavních orgánů a prsu (Václav Báča)	15
2.1 Pánev – pelvis	16
2.2 Vnitřní ženské pohlavní orgány	18
2.2.1 Vaječník – ovarium	18
2.2.2 Vejcovod – tuba uterina	21
2.2.3 Děloha – uterus	21
2.2.4 Pochva – vagina	26
2.3 Zevní ženské pohlavní orgány	27
2.3.1 Velké stydké pysky – labia majora pudendi ...	28
2.3.2 Malé stydké pysky – labia minora pudendi ...	28
2.3.3 Poševní předsíň – vestibulum vaginae	29
2.3.4 Ženská močová trubice – urethra feminina ...	30
2.4 Hráz – perineum	31
2.5 Svaly pánevního dna – diaphragma pelvis	31
2.6 Povázky a prostory hráze, pánevního dna a malé pánve – fasciae perinei, diaphragmatis pelvis et pelvis minoris	33
2.7 Prs – mamma	35
3 Vývoj pohlavního ústrojí u ženy (Martin Kučera)	39
3.1 Vývoj gonád a vývodných pohlavních cest	40
3.1.1 Vývoj vývodných pohlavních cest u ženy	40
3.2 Vývoj zevních pohlavních orgánů	43
4 Genetika v gynekologii (Petr Hořin, Věra Hořinová) ...	45
4.1 Genetika, genomika a gynekologie	46
4.2 Klinická genetika v gynekologii a porodnictví	47
4.2.1 Vrozené vývojové vady ženských pohlavních orgánů	47
4.2.2 Chromozomální aberace	47
4.2.3 Syndromy způsobené mutací v jednom genu a poruchy vývoje gonád	48
4.2.4 Komplexní fenotypy s prokázanou dědičnou komponentou	50
4.2.5 Nádorová onemocnění	50
4.3 Možnosti léčby a prevence problémů s genetickou příčinou	52
5 Gynekologická propedeutika (Aleš Roztočil)	53
5.1 Faktory ovlivňující stav pacientky	54
5.2 Komunikace	54
5.3 Prostředí	54
5.4 Základní gynekologická vyšetření	54
5.4.1 Anamnéza	54
5.4.2 Aspekce – vyšetření pohledem	56
5.4.3 Fyzikální vyšetření	56
5.4.4 Vyšetření břicha	58
5.4.5 Gynekologické vyšetření	59
5.4.6 Vyšetření prsů	62
5.4.7 Kontinuita vyšetření	62
6 Gynekologická endokrinologie (Pavel Čepický)	65
6.1 Hormony ovaria	66
6.1.1 Estrogeny a antiestrogeny	66
6.1.2 Gestageny a antigestageny	69
6.1.3 Androgeny a antiandrogeny	71
6.1.4 Ovariální peptidy	72
6.1.5 Ovariální eikosanoidy	72
6.2 Ovariální cyklus	72
6.3 Menstruační cyklus	74
6.3.1 Histologie menstruačního cyklu	74
6.3.2 Klinika menstruačního cyklu	75
6.4 Řízení ovariální činnosti	75
6.4.1 Gonadotropiny	75
6.4.2 Gonadoliberin a jeho analoga	75
6.4.3 Neurotransmitterové systémy ovlivňující produkci gonadoliberinu	76
6.4.4 Zpětnovazebná regulace hypotalamo-hypofýzo-ovariální osy	77
6.4.5 Ostatní hormony se vztahem k ovariální funkci	78
6.5 Poruchy menstruačního cyklu	79
6.5.1 Formální klasifikace poruch ovariální funkce	79
6.5.2 Hormonální klasifikace poruch menstruačního cyklu	79
6.5.3 Poruchy menstruačního cyklu podle místa vzniku	80
6.5.4 Vyšetření poruch menstruačního cyklu	84
6.5.5 Léčba poruch menstruačního cyklu	85
6.5.6 Problémy spojené s menstruačním cyklem ...	87

6.6 Patologie androgenů u ženy	89	9.10 Sexuální násilí	125
6.6.1 Hyperandrogenní stavy	89	9.10.1 Sexuální zneužívání dětí	125
6.6.2 Hypoandrogenní stavy	89	9.10.2 Znásilnění dospělých osob	125
6.7 Prepuberta a puberta	89	9.10.3 Vyšetření a léčba oběti znásilnění	125
6.7.1 Novorozenecké období	89	10 Endometrióza (Aleš Roztočil)	127
6.7.2 Dětské období	89	10.1 Incidence a prevalence endometriózy	128
6.7.3 Endokrinologie ženské puberty	90	10.2 Etiologie endometriózy	128
6.7.4 Somatické změny během ženské puberty	90	10.3 Výskyt endometriózy	128
6.7.5 Předčasná puberta (pubertas praecox)	90	10.4 Klasifikace a klinické příznaky endometriózy	129
6.7.6 Opožděná puberta (pubertas tarda)	90	10.4.1 Klasifikace endometriózy	129
6.8 Klimakterium a postmenopauza	91	10.4.2 Klinické příznaky endometriózy	129
6.8.1 Obecné úvahy	91	10.5 Diagnostika endometriózy	130
6.8.2 Endokrinologie perimenopauzy		10.6 Prevence endometriózy	132
a postmenopauzy	91	10.7 Léčba endometriózy	132
6.8.3 Klinika perimenopauzy	92	10.8 Rekurence	133
6.8.4 Klinika postmenopauzy	92	11 Chronická pánevní bolest (Aleš Roztočil)	135
6.8.5 Hormonální substituce	93	11.1 Původ, typy a výskyt chronické pánevní bolesti	136
7 Ultrazvuk v gynekologii (Roman Peschout)	95	11.2 Vyšetření při chronické pánevní bolesti	136
7.1 Princip zobrazení	96	11.3 Příčiny chronické pánevní bolesti a jejich léčba	137
7.2 Výhody vyšetření	96	11.3.1 Gynekologické příčiny chronické	
7.3 Přístupy k vyšetření	96	pánevní bolesti a jejich léčba	137
7.4 Využití ultrazvuku v klinické praxi	97	11.3.2 Jiné příčiny chronické pánevní bolesti	137
7.4.1 Zobrazení orgánů a cév malé pánve	97	11.4 Cíle diagnostiky a léčby chronické pánevní bolesti ...	137
7.4.2 Využití ultrazvuku v některých		12 Gynekologie dětí a dospívajících (Dionýz Dvořák) ...	139
gynekologických specializací	98	12.1 Historie dětské gynekologie	140
8 Antikoncepce, intercepce, sterilizace		12.2 Rozdělení dětského věku	140
(Pavel Čepický)	105	12.3 Anatomický vývoj v dětském věku	140
8.1 Antikoncepce	106	12.4 Pohlavní dospívání a sexuální vývoj	144
8.1.1 Obecné úvahy o antikoncepci	106	12.4.1 Normální puberta	144
8.1.2 Metody antikoncepce, které nevyžadují		12.4.2 Menarché	145
lékařský dohled	107	12.4.3 Klasifikace vývoje puberty	145
8.1.3 Nitroděložní antikoncepce	108	12.4.4 Tělesné známky pohlavního dospívání	145
8.1.4 Gestagenní antikoncepce	109	12.4.5 Sexuální vývoj	146
8.1.5 Nitroděložní hormonální systém	109	12.5 Hormonální regulace dospívání	146
8.1.6 Kombinovaná hormonální antikoncepce	111	12.6 Vyšetřovací metody	146
8.2 Intercepce	114	12.6.1 Anamnéza	146
8.2.1 Mechanismus účinku hormonální		12.6.2 Gynekologické vyšetření	147
intercepce	114	12.6.3 Ultrazukové vyšetření	148
8.2.2 Používání a spolehlivost hormonální		12.6.4 Hormonální funkční cytologie	149
intercepce	114	12.6.5 Další vyšetření	149
8.2.3 Metody hormonální intercepce	114	12.7 Poruchy pohlavního dospívání	150
8.3 Sterilizace	114	12.7.1 Předčasná puberta	150
8.3.1 Právní úprava	114	12.7.2 Retardace pohlavního dospívání	152
8.3.2 Spolehlivost, zdravotní následky		12.8 Vrozené vývojové vady rodidel a poruchy	
a komplikace sterilizace	115	diferenciace rodidel	154
8.3.3 Technika ženské sterilizace	115	12.8.1 Vývojové vady pohlavních žláz	154
8.3.4 Technika mužské sterilizace	115	12.8.2 Intersexuální malformace	154
12.8.3 Vývojové vady odvodných cest		pohlavních	155
9 Sexualita ženy, její poruchy, sexuální násilí		12.9 Nepravidelnosti utváření a uložení vnitřních	
a znásilnění (Aleš Roztočil)	117	rodidel	158
9.1 Sexualita ženy	118	12.10 Záněty rodidel	159
9.2 Sexuální fyziologie	118	12.10.1 Vulvovaginitida	159
9.2.1 Fyziologie pohlavního styku	118	12.10.2 Adnexitida	162
9.3 Typy žen podle sexuální reaktivity	119	12.11 Synechia vulvae infantum	163
9.4 Sexualita a těhotenství	122	12.12 Krvácení z rodidel	164
9.5 Sexualita ve stáří	122	12.13 Poruchy menstruačního cyklu	166
9.6 Faktory ovlivňující sexualitu ženy	122	12.13.1 Primární amenorea	166
9.7 Identifikace sexuálních problémů	123	12.13.2 Sekundární amenorea	166
9.8 Sexuální dysfunkce	124		
9.9 Sexuální aberace	124		

12.13.3	Juvenilní metroragie	167	14.3.1	Postup při provedení umělého ukončení těhotenství	212
12.13.4	Dysmenorea	169	14.3.2	Metody provedení interrupce	212
12.14	Náhlé příhody v dětské gynekologii	169	14.3.3	Komplikace umělého ukončení těhotenství	214
12.15	Kožní choroby rodidel	170	14.4	Mimoděložní těhotenství, ektopická gravidita	215
12.16	Gynekologické nádory v dětském věku	171	14.4.1	Frekvence výskytu	215
12.16.1	Nádory zevních rodidel	171	14.4.2	Klasifikace a lokalizace mimoděložního těhotenství	215
12.16.2	Nádory pochvy	172	14.4.3	Rizikové faktory mimoděložního těhotenství	215
12.16.3	Nádory dělohy	174	14.4.4	Etiologie	217
12.16.4	Nádory vaječniku	174	14.4.5	Patofyziologie	217
12.17	Hormonální léčba a antikoncepce	177	14.4.6	Příznaky mimoděložního těhotenství	218
12.17.1	Kontracepce	177	14.4.7	Stanovení diagnózy	218
12.17.2	Terapeutické využití antikoncepce u mladistvých	178	14.4.8	Léčba mimoděložního těhotenství	219
12.18	Operační výkony v dětské gynekologii	179	14.4.9	Vzácné lokalizace mimoděložního těhotenství	220
12.18.1	Operační léčba traumat a posttraumatických změn	180	15 Neplodnost, asistovaná reprodukce <i>(Karel Řežábek)</i>	223	
12.18.2	Operace otevírací	180	15.1	Definice sterility	224
12.18.3	Operace plastické	180	15.2	Časový faktor a sterilita	224
12.18.4	Operace pochvy	180	15.3	Výskyt sterility a prognóza	224
12.18.5	Abdominální operace	181	15.4	(Pato)fyzologie reprodukčního procesu	224
12.19	Balneoterapie	181	15.4.1	Základní fakta	224
12.20	Právní aspekty v dětské gynekologii	182	15.4.2	Příčiny neplodnosti u muže	225
12.20.1	Znásilnění a pohlavní zneužívání	182	15.4.3	Příčiny neplodnosti u ženy	226
12.20.2	Posuzování úrazů	183	15.5	Vyšetřovací metody	226
12.20.3	Pracovní neschopnost a sporty	184	15.5.1	Principy vyšetření pro sterilitu	226
13 Záněty v gynekologii (Zuzana Libalová)	185		15.5.2	Vyšetřovací metody muže	226
13.1	Záněty zevních rodidel a pochvy	186	15.5.3	Vyšetřovací metody ženy	228
13.1.1	Záněty omezené na kůži vulvy	186	15.5.4	Algoritmus vyšetření	230
13.1.2	Virové infekce	187	15.5.5	Organizace vyšetření a léčby neplodnosti ...	231
13.1.3	Trichomoniáza	189	15.5.6	Úhrada vyšetření a léčby neplodnosti	231
13.1.4	Vaginální dysmikrobie	190	15.6	Léčba neplodnosti muže	231
13.1.5	Atrofická vaginitida	193	15.7	Léčba neplodnosti ženy	231
13.1.6	Ostatní vulvovaginitidy	193	15.7.1	Léčba po minimálním vyšetření	231
13.2	Záněty vnitřních rodidel	194	15.7.2	Léčba preovariální sterility	231
13.2.1	Ascendentní cesta infekce vnitřních rodidel – pánevní zánětlivá nemoc	194	15.7.3	Léčba ovariální sterility	232
13.2.2	Pozánětlivé změny a tzv. chronická adnexitida	197	15.7.4	Léčba postovariální sterility	234
13.2.3	Záněty vnitřních rodidel jako komplikace intrauterinní operativy	197	15.7.5	Léčba idiopatické sterility u ženy	234
13.3	Ostatní záněty ženského genitálu	198	15.8	Metody asistované reprodukce	234
13.3.1	Tuberkulóza	198	15.8.1	Inseminace	234
13.3.2	Aktinomykóza	198	15.8.2	In vitro fertilizace	235
13.3.3	Pohlavní nemoci	199	15.8.3	Darované spermie, oocyty a embrya	240
13.3.4	Onemocnění způsobená vyššími organismy	201	15.8.4	Kryokonzervace spermií, oocytů a embryí	240
14 Poruchy v prvním trimestru těhotenství <i>(Aleš Roztočil)</i>	203		15.8.5	Embryotransfer rozmražených embryí a embryí z darovaných oocytů	242
14.1	Raný spontánní potrat	204	15.8.6	Právní úprava léčby metodami asistované reprodukce	243
14.1.1	Rizikové faktory a etiologie	204	15.9	Komplikace léčby neplodnosti	243
14.1.2	Klasifikace a klinické projevy raného spontánního potratu	206	15.9.1	Mnohočetné těhotenství	243
14.1.3	Diagnóza raného spontánního potratu	207	15.9.2	Ovariální hyperstimulační syndrom	243
14.1.4	Léčba raného spontánního potratu	208	15.9.3	Mimoděložní těhotenství	245
14.1.5	Prevence spontánního potratu	208	15.9.4	Poranění při odběru oocytů z ovaria	245
14.2	Habituální potrácení	209	16 Poranění ženských rodidel, traumagynekologie <i>(Jiří Kepák)</i>	247	
14.2.1	Prekoncepční vyšetření	209	16.1	Úrazy zevního genitálu a pochvy	248
14.2.2	Postkoncepční vyšetření	209	16.2	Příčiny a mechanismus vzniku	248
14.2.3	Léčba habituálního potrácení	209			
14.3	Umělé ukončení těhotenství	210			

16.3	Podíl fyziologických změn na charakteru a rozsahu poranění	249	19.6.1	Stresová inkontinence	296
16.4	Diagnostická rozvaha a plán vyšetření	249	19.6.2	Urgentní inkontinence	297
16.5	Psychologické aspekty	249	19.6.3	Smíšená inkontinence	298
16.6	Popis traumatizujícího objektu	250	19.7	Vyšetřovací (diagnostické) metody u ženy s inkontinencí moči	298
16.7	Podezření na sexuální násilí	250	19.7.1	Minimální diagnostický program	298
16.8	Diagnostický postup	251	19.7.2	Specializovaný diagnostický program	301
16.9	Riziko skrytého poranění uretry	252	19.8	Léčba inkontinence moči	305
16.10	Léčba konzervativní nebo operační, primární či odložená	253	19.8.1	Obecné zásady terapie inkontinence	305
16.11	Pohlavní styk a poranění ženského genitálu	253	19.8.2	Konzervativní terapie inkontinence	305
			19.8.3	Chirurgická terapie stresové inkontinence moči	312
17	Nezhoubné (benigní) nádory rodidel		20	Onkogynekologie	
	<i>(Aleš Roztočil)</i>	257		<i>(Lubomír Slaviček, Petr Šafář, Aleš Roztočil)</i>	317
17.1	Nezhoubné nádory vulvy	258	20.1	Úvod do problematiky zhoubných nádorů rodidel <i>(Lubomír Slaviček)</i>	318
17.1.1	Nepravé nádory	258	20.1.1	Karcinogeneze a nádorový růst	318
17.1.2	Nenádorová epitelová onemocnění	258	20.1.2	Epidemiologie gynekologických nádorů	318
17.1.3	Nezhoubné nádory vulvy	259	20.1.3	Vyšetřovací metody	319
17.2	Nezhoubné nádory pochvy	259	20.1.4	Stanovení rozsahu nádorového onemocnění	319
17.2.1	Nenádorové změny	259	20.1.5	Komplexní onkologická centra a týmová spolupráce v onkogynekologii	320
17.2.2	Nepravé nádory	259	20.1.6	Operační léčba <i>(Aleš Roztočil)</i>	320
17.2.3	Nezhoubné nádory pochvy	259	20.1.7	Radioterapie	322
17.3	Nezhoubné nádory děložního hrdla	260	20.1.8	Chemoterapie	325
17.3.1	Nepravé nádory	260	20.1.9	Biologická léčba	328
17.3.2	Nezhoubné nádory děložního hrdla	260	20.1.10	Hormonální léčba	328
17.4	Nezhoubné nádory děložního těla	260	20.1.11	Podpůrná léčba	328
17.4.1	Mezenchymální nádory děložního těla	260	20.1.12	Hodnocení efektu léčby a doby přežití	329
17.4.2	Epiteliální nádory děložního těla	262	20.1.13	Dispenzarizace	330
17.5	Nezhoubné nádory vejcovodu	262	20.2	Nádory vulvy <i>(Petr Šafář)</i>	330
17.6	Nezhoubné nádory vaječníku	262	20.2.1	Prekancerózy vulvy	330
17.6.1	Nepravé nádory vaječníku	262	20.2.2	Zhoubné nádory vulvy	330
17.6.2	Pravé benigní nádory vaječníku	262	20.3	Nádory vagíny <i>(Petr Šafář)</i>	333
			20.3.1	Prekancerózy vagíny	333
18	Poruchy statiky pánevního dna <i>(Ladislav Krofča)</i>	265	20.3.2	Zhoubné nádory vagíny	334
18.1	Dysfunkce pánevního dna	266	20.3.3	Sekundární nádory vagíny	336
18.2	Výskyt poruchy statiky pánevního dna v populaci	266	20.4	Nádory děložního hrdla <i>(Petr Šafář)</i>	336
18.3	Základní rizikové faktory	266	20.4.1	Epidemiologie	336
18.3.1	Možné negativní vlivy porodu na dno pánevní	267	20.4.2	Etiopatogeneze	337
18.4	Vyšetřovací metody u žen s poruchou statiky pánevního dna	268	20.4.3	Patogeneze maligní transformace buňky	337
18.4.1	Anamnéza	268	20.4.4	Prekancerózy děložního hrdla	338
18.4.2	Gynekologické vyšetření	273	20.4.5	Cytologická diagnostika prekanceróz a karcinomu děložního hrdla	338
18.4.3	Zobrazovací vyšetření pánevního dna	276	20.4.6	Kolposkopie	340
18.5	Léčba pacientek s poruchou statiky pánevního dna	279	20.4.7	Klinický obraz a diagnostika	340
18.5.1	Konzervativní léčba	279	20.4.8	Prognostické faktory	341
18.5.2	Chirurgická léčba	279	20.4.9	TNM a FIGO klasifikace nádorů děložního hrdla	341
			20.4.10	Léčba	341
19	Inkontinence moči <i>(Jaroslav Feyereisl)</i>	285	20.5	Nádory děložního těla <i>(Petr Šafář)</i>	343
19.1	Výskyt (prevalence) mikčních obtíží v populaci	286	20.5.1	Epidemiologie	343
19.2	Základní rizikové faktory spojené s inkontinencí moči	289	20.5.2	Etiopatogeneze	343
19.3	Základní anatomie dolních močových cest u ženy	289	20.5.3	Klinický obraz, diagnostika a histopatologie	344
19.3.1	Závěsný aparát	289	20.5.4	Prognostické faktory	346
19.3.2	Podpůrný aparát (svaly malé pánve)	290	20.5.5	TNM a FIGO klasifikace nádorů děložního těla	346
19.3.3	Močový měchýř	291	20.5.6	Léčba	346
19.3.4	Močová trubice	291	20.5.7	Sarkomy děložního těla	347
19.3.5	Pochva	292	20.6	Zhoubné nádory ovaria <i>(Petr Šafář)</i>	348
19.4	Mikční cyklus	293			
19.4.1	Inervace dolních močových cest	293			
19.5	Mechanismus kontinence u ženy	296			
19.6	Definice a klasifikace inkontinence moči	296			

20.6.1	Epidemiologie	348	22.9	Léčba karcinomu prsu	382
20.6.2	Etiopatogeneze	348	22.9.1	Chirurgická léčba	382
20.6.3	Klinický obraz a diagnostika	348	22.9.2	Chemoterapie	384
20.6.4	Histopatologická klasifikace ovariálních nádorů	349	22.9.3	Hormonální léčba	384
20.6.5	Prognostické faktory	351	22.9.4	Radioterapie	384
20.6.6	TNM a FIGO klasifikace nádorů vaječníků	351	22.9.5	Adjuvantní biologická léčba	385
20.6.7	Léčba	351	23 Analgezie a anestezie v gynekologii (Petr Cvrček) ...	387	
21 Trofoblastická nemoc (Miloš Zavadil)	355		23.1	Problematika léčby bolesti v gynekologii	388
21.1	Trofoblastická invaze	356	23.1.1	Hodnocení bolesti	388
21.2	Perzistující trofoblastická invaze	358	23.1.2	Akutní bolest	389
21.3	Mola hydatidosa	358	23.1.3	Chronická bolest	391
21.3.1	Mola hydatidosa partialis	358	23.2	Anestezie v gynekologii	393
21.3.2	Mola hydatidosa completa	359	23.2.1	Celkové znecitlivění	393
21.3.3	Mola proliferans invasiva	360	23.2.2	Regionální znecitlivění	394
21.4	Choriokarcinom	361	24 Gynekologické operace <i>(Aleš Roztočil, Pavel Bartoš)</i>	395	
21.4.1	Klasifikace choriokarcinomů	361	24.1	Klasifikace gynekologických operací <i>(Aleš Roztočil)</i>	396
21.4.2	Klinický obraz choriokarcinomů	363	24.2	Indikace ke gynekologické operaci	398
21.4.3	Diagnostika a rizikové faktory choriokarcinomů	364	24.3	Předoperační příprava	398
21.4.4	Léčba choriokarcinomů	365	24.4	Anestezie	399
21.5	Perzistující trofoblastická nemoc	366	24.5	Pooperační péče	399
21.5.1	Diagnostika PTN	366	24.6	Komplikace operační léčby	399
21.5.2	Léčba PTN	367	24.7	Gynekologické operace z otevřeného přístupu	400
21.6	Dispenzarizace trofoblastické nemoci	367	24.7.1	Vaginální operace	400
22 Senologie (Petr Šafář, Miroslava Skovajsová)	369		24.7.2	Abdominální operace	402
22.1	Anatomie	370	24.8	Laparoskopie <i>(Pavel Bartoš)</i>	404
22.2	Epidemiologie a rizikové faktory	371	24.8.1	Historické poznámky	404
22.3	Vyšetřovací metody	371	24.8.2	Současný technologický stav gynekologické laparoskopie	405
22.3.1	Klinické vyšetření	371	24.8.3	Patofyziologie účinků pneumoperitonea	406
22.3.2	Vyšetření zobrazovacími metodami	372	24.8.4	Postup a komplikace laparoskopie	406
22.3.3	Intervenční výkony na prsní žláze	377	24.8.5	Stupně obtížnosti v gynekologické laparoskopii	408
22.4	Screening nádorů prsů v České republice	378	24.8.6	Jednotlivé laparoskopické výkony v gynekologické chirurgii	409
22.5	Benigní onemocnění prsu	379	24.9	Hysteroskopie <i>(Aleš Roztočil)</i>	421
22.5.1	Fibrocystická nemoc	379	24.9.1	Provedení hysteroskopie	422
22.5.2	Fibroadenom	379	24.9.2	Indikace hysteroskopie	422
22.5.3	Cystosarcoma phyllodes	379	24.9.3	Komplikace hysteroskopie	423
22.5.4	Superficiální tromboflebitida prsu	379	24.10	Robotická chirurgie <i>(Aleš Roztočil)</i>	423
22.5.5	Mastitida	379	25 Fyzioterapie v gynekologii <i>(Simona Roztočilová, Aleš Roztočil)</i>	427	
22.6	Prekancerózy prsu	380	25.1	Fyzioterapeutické vyšetření	428
22.6.1	Atypická duktální hyperplazie	380	25.2	Léčebné metody ve fyzioterapii	428
22.6.2	Atypická lobulární hyperplazie a lobulární karcinom in situ	380	25.3	Indikace fyzioterapie	428
22.7	Karcinomy in situ	380	25.3.1	Pánevní bolest	428
22.7.1	Duktální karcinom in situ	380	25.3.2	Sexuální dysfunkce (dyspareunie, vaginismus)	428
22.7.2	Lobulární karcinom in situ	380	25.3.3	Infertilita a sterilita	428
22.8	Invazivní karcinomy prsu	380	25.3.4	Poruchy pánevní statiky a inkontinence moči, plynů a stolice	429
22.8.1	Invazivní duktální karcinom	381	25.3.5	Onemocnění pohybového aparátu	430
22.8.2	Smíšený typ karcinomu	381	25.3.6	Předoperační a pooperační fyzioterapie	430
22.8.3	Pleomorfní karcinom	381	26 Psychosomatická onemocnění v gynekologii <i>(Pavel Čepický)</i>	431	
22.8.4	Tubulární karcinom	381	26.1	Psychogenní potíže	432
22.8.5	Medulární karcinom	381	26.1.1	Pelipatie	432
22.8.6	Neuroendokrinní nádory prsu	381			
22.8.7	Papilární karcinom	381			
22.8.8	Invazivní lobulární karcinom	381			
22.8.9	Inflamatorní karcinom	381			
22.8.10	Pagetova nemoc	381			
22.8.11	Mucin produkující karcinom	382			
22.8.12	Apokrinní karcinom	382			
22.8.13	Metaplastické karcinomy	382			

26.1.2 Chronický vulvovaginální diskomfort	432
26.1.3 Bizarní potíže lokalizované do genitálu	433
26.1.4 Normální stav vnímaný jako nemoc	433
26.2 Příznaky spojené s menstruačním cyklem	433
26.2.1 Psychologie menstruace	433
26.2.2 Primární dysmenorea	433
26.2.3 Premenstruační syndrom	433
26.3 „Suprahypotalamické“ poruchy menstruačního cyklu	434
26.3.1 Primární změny neurotransmiterů	434
26.3.2 Změny hmotnosti a/nebo příjmu a výdeje energie	434
26.3.3 Stres	435
26.3.4 Psychodynamické poruchy cyklu	435
26.3.5 Léčba „suprahypotalamických“ poruch menstruačního cyklu	435
26.4 Psychologické aspekty somatických onemocnění ženského genitálu	435
26.4.1 Sterilita	435
26.4.2 Inkontinence moči	436
26.4.3 Nádory rodidel	436
26.4.4 Operace rodidel	437
26.4.5 Infekce genitálu	437
27 Gynekologie v rozvojových zemích (<i>Ondřej Šimetka</i>)	439
27.1 Podmínky gynekologické péče v rozvojových zemích	440
27.2 Ženská obřízka (female genital mutilation, female genital cutting)	441
27.3 Porodnická pěstěň	444
27.4 Aborty	447
27.4.1 Spontánní aborty	447
27.4.2 Nechtěná těhotenství – přerušeni gravidity – „nebezpečný abort“	447
27.4.3 Potraty na základě pohlaví plodu	449
27.5 Sexuální násilí	449
27.6 Infertilita a sterilita	449
27.7 Antikoncepce a sterilizace	450
27.8 Hydatiformní moly	451
28 Prevence, dispenzarizace, indikace hospitalizace a pracovní neschopnost (<i>Pavel Čepický</i>)	453
28.1 Prevence	454
28.1.1 Preventivní prohlídka	454
28.1.2 Screening	454
28.1.3 „Preventivní terapie“	455
28.2 Dispenzarizace	455
28.2.1 Benigní gynekologické diagnózy	455
28.2.2 Prekancerózy a nádory rodidel	455
28.2.3 Senologie	456
28.3 Indikace hospitalizace	456
28.4 Pracovní neschopnost	456
29 Porodní asistentka v péči o ženu (<i>Alena Valová, Petra Doučková</i>)	457
29.1 Základní potřeby člověka	458
29.2 Problematika komunikace v péči o ženu	458
29.3 Kritické etapy ve vývoji ženy	458
29.3.1 Kritické etapy ve vývoji ženy z biologického hlediska	458
29.3.2 Kritické etapy ve vývoji ženy ze sociálního hlediska	458
29.4 Porodní asistentka na gynekologickém oddělení	459
29.4.1 Ošetrovatelská péče o ženu v souvislosti s gynekologickou operací	459
29.4.2 Ošetrovatelská péče o ženu při malém gynekologickém výkonu	460
29.4.3 Ošetrovatelská péče o ženu se zánětlivým onemocněním	460
29.4.4 Ošetrovatelská péče o ženu s nádorovým onemocněním	460
30 Etická a právní problematika v gynekologii (<i>Pavel Čepický</i>)	463
30.1 Některé etické problémy současné gynekologie	464
30.1.1 Sterilizace	464
30.1.2 Antikoncepce	464
30.1.3 Terapie sterility	464
30.1.4 Cervikální dysplazie	464
30.1.5 Neočekávaný nálezný při operaci	465
30.1.6 Pozitivní reverz	465
30.1.7 Negativní reverz	465
30.1.8 Dříve vyslovená přání	465
30.1.9 Pacientky ve věku 15–18 let	465
30.1.10 Pacientky mladší 15 let	465
30.2 Některé právní problémy současné gynekologie	466
30.2.1 Povinná mlčenlivost	466
30.2.2 Informovaný souhlas (pozitivní reverz)	466
30.2.3 Postup lege artis	466
30.2.4 Vitium artis	466
30.2.5 Krajní nouze (ultimum refugium)	466
30.2.6 Sterilizace	467
30.2.7 Výzkum	467
31 Kontrola kvality a systémy řízení kvality v nemocnici (<i>Alena Valová</i>)	469
31.1 Kvalita – pojem, definice	470
31.2 Vývoj v systému řízení kvality	470
31.3 Principy hodnocení kvality	471
31.4 Indikátory kvality	472
31.5 Certifikace a akreditace	473
31.6 Prognóza a budoucnost	475
Přílohy	477
Příloha 1: Požadavky na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení ambulantních zdravotních služeb a na minimální personální zabezpečení ambulantních zdravotních služeb	478
Příloha 2: Práva pacientů ČR	481
Příloha 3: Etický kodex České lékařské komory	482
Použitá a doporučená literatura	484
Rejstřík	485
Souhrn	509
Summary	510